Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2026/2069

2026 9 15

KOMISIJOS REKOMENDACIJA (ES) 2026/2069

2026 m. rugsėjo 9 d.

dėl būstų įperkamumo ir pasiūlos vietovėse, kuriose jų trūksta

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 292 straipsnį,

kadangi:

(1) Sąjunga susiduria su būsto įperkamumo krize, kuri silpnina socialinę sanglaudą ir konkurencingumą, nes ribojamas darbo jėgos mobilumas ir mobilumas mokymosi tikslais, taip pat lygios galimybės. Nors sunkiausia yra nepalankiausioje padėtyje esantiems mūsų visuomenės nariams, gauti įperkamą būstą sudėtinga ir vis didesniam skaičiui vidutinių pajamų namų ūkių;

(2) 2025 m. gegužės 13 d. Europos regionų komiteto priimtoje nuomonėje „Miestų ir regionų vaidmuo įgyvendinant ES įperkamo būsto planą“ akcentuojama teritorinė būsto krizės įvairovė ir poreikis laikytis vietos poreikiais grindžiamo požiūrio, kad vietos ir regionų valdžios institucijos galėtų parengti pritaikytas atsakomąsias priemones. Joje taip pat pripažįstama, kad vienas iš sprendimų, kaip sumažinti dideles būsto išlaidas, – didinti pasiūlą statant naujus būstus, kartu toliau pritaikant ir renovuojant dabartinį būstų ūkį;

(3) 2025 m. gruodžio 1 d. pirmininkaujančios valstybės narės priimtose išvadose dėl būsimo Europos įperkamo būsto plano Europos Komisija raginama ypatingą dėmesį skirti vietovėms ir teritorijoms, susiduriančioms su ypatingais iššūkiais įperkamo, tvaraus ir deramo būsto srityje, ir apsvarstyti, kaip būtų galima remti, be kita ko, regioniniu ir vietos lygmenimis, valstybių narių pastangas išlaikyti ir, kai tinkama, padidinti įperkamo, prieinamo, saugaus ir tvaraus būsto pasiūlą;

(4) 2025 m. gruodžio 16 d. Komisijos priimtame Europos įperkamo būsto plane nustatyta 10 pagrindinių veiksmų sričių, kuriose Sąjunga gali kurti pridėtinę vertę ir remti kitų valdžios institucijų ir suinteresuotųjų subjektų pastangas, kad padėtų užtikrinti aprūpinimą įperkamu, tvariu ir kokybišku būstu. Plane Komisija taip pat nurodė ketinanti padėti valdžios institucijoms nustatyti vietoves, kuriose trūksta būstų, ir jas remti, visapusiškai laikydamasi subsidiarumo principo, kad jos galėtų imtis priemonių būsto įperkamumui apsaugoti ir skatinti;

(5) 2026 m. kovo 10 d. Europos Parlamento priimtoje rezoliucijoje dėl būsto krizės Europos Sąjungoje siekiant pasiūlyti sprendimų dėl deramo, tvaraus ir įperkamo būsto pripažinta, kad viena iš pagrindinių ES būsto krizės priežasčių yra ribota būsto pasiūla. Joje Sąjunga paraginta teikti paskatas savivaldybėms ir regionams, kad jie savo teritorijose skatintų būstų statybą ir renovaciją, taip pat pastatų paskirties keitimą;

(6) 2026 m. gegužės 6 d. Komisijos priimtu pasiūlymu dėl Tarybos rekomendacijos dėl kovos su atskirtimi dėl būsto ([1]) siekiama skatinti rengti, įgyvendinti ir tobulinti nacionalines, regionines ir (arba) vietos strategines programas, kuriomis siekiama užkirsti kelią atskirčiai dėl būsto ir spręsti šią problemą. Pasiūlymas grindžiamas į asmenį ir aprūpinimą būstu orientuota ir integruota politika ir apima rekomendacijas, kaip padidinti įperkamo ir socialinio būsto pasiūlą. Ši rekomendacija tą pasiūlymą papildo, nes joje nurodomos priemonės būstų pasiūlai padidinti vietovėse, kuriose jų trūksta;

(7) 2026 m. gegužės 11 d. Tarybos priimtoje rekomendacijoje dėl naujojo europinio bauhauzo valstybės narės raginamos: i) pirmenybę teikti renovacijai, o ne bereikalingam senų pastatų griovimui ir naujų pastatų statybai; ii) remti socialinį ir įperkamą būstą, kad būtų išvengiama, jei įmanoma, miestų driekos ir skurdo koncentracijos tam tikroje teritorijoje; iii) nustatyti laisvus ir nepakankamai naudojamus pastatus ir skatinti juos pertvarkyti; iv) racionalizuoti ir spartinti skirstymo į zonas ir statybos leidimų išdavimo procedūras ir v) šalinti reguliavimo kliūtis, trukdančias taikyti novatoriškus statybos metodus ir pateikti medžiagas į rinką;

([1]) COM(2026) 540 *final*, 2026 m. gegužės 6 d.

(8) 2026 m. gegužės 12 d. įsteigtas Europos būsto aljansas suburia valstybes nares, regionus, miestus ir kitus suinteresuotuosius subjektus, kuriems aktuali būsto krizė Sąjungoje. Jis suteiks galimybę pasinaudoti su būstu susijusiomis visos Sąjungos ekspertinėmis žiniomis ir geriausia praktika, kad sudarytų palankesnes sąlygas dalytis žiniomis ir mokytis vieniems iš kitų ir padėtų skleisti šiuo metu vykdomų ir būsimų tyrimų išvadas. Tai taip pat bus vertingas forumas, kuriame bus galima keistis nuomonėmis su šios rekomendacijos įgyvendinimu ir stebėsena susijusiais klausimais;

(9) 2026 m. birželio 29 d. pirmininkaujančios valstybės narės priimtose išvadose pabrėžtas demografinių tendencijų, tokių kaip gyventojų kėlimasis iš kaimo į miestą, poveikis būsto krizei ir paraginta ypatingą dėmesį atkreipti į teritorijas, kuriose patiriamas nuolatinis spaudimas dėl būsto, t. y. tose, kuriose paklausa nuolat viršija pasiūlą, siekiant geriau suderinti aprūpinimą būstu su vietos poreikiais;

(10) paprastai būstą sunkiausia įpirkti miesto vietovėse ir gausiai turistų lankomose vietose, įskaitant kaimo vietoves, patiriančias didelį su turizmu susijusį spaudimą, kuriose būsto paklausos ir pasiūlos neatitiktis yra didžiausia ir lemia būstų trūkumą bei kainas, didėjančias sparčiau nei pajamos. Nors būsto krizės poveikį labiausiai jaučia nepalankiausioje padėtyje esančios visuomenės grupės, ši krizė vis labiau veikia ir vidutinių pajamų namų ūkius, įskaitant tuos, kurie negali gauti tinkamo būsto rinkoje, pavyzdžiui, ypatingos svarbos darbuotojus (tokius kaip sveikatos sektoriaus darbuotojai, mokytojai);

(11) 2026 m. rugsėjo 9 d. Komisijos priimtu pasiūlymu dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma valstybių narių būsto įperkamumo ir prieinamumo užtikrinimo priemonių sistema, (Įperkamo būsto aktas) nustatomos taisyklės dėl vietovių, kuriose trūksta būstų, nustatymo ir dėl ribojamųjų priemonių, kurių tose vietovėse imasi kompetentingos institucijos, kad užtikrintų būsto įperkamumą ir prieinamumą;

(12) vietovėse, kuriose trūksta būstų, padėtį trumpuoju laikotarpiu gali pagerinti priemonės, kuriomis siekiama apriboti būsto naudojimą nepagrindinės gyvenamosios vietos tikslais. Tačiau taip pat būtina sumažinti tai lemiančią pasiūlos ir paklausos neatitiktį: spręsti problemas, susijusias su kliūtimis, kurias kelia skirstymas į zonas, statybos kodeksai, planavimo ir leidimų išdavimo procedūros, įskaitant administracinį pajėgumą, ribotos viešosios investicijos, kvalifikuotų darbuotojų trūkumas ir nepakankamas dabartinio pastatų ūkio panaudojimas. Todėl sumažinti spaudimą būsto rinkoms būtų galima padidinant būsto, visų pirma įperkamo ir socialinio būsto, pasiūlą;

(13) visus su būstu susijusius apribojimus, priimtus pagal nacionalinius, regioninius ar vietos teisės aktus, turėtų papildyti aprūpinimo būstu spartinimo planai. Šie planai gali padėti nustatyti, kur ir kiek būstų, visų pirma įperkamų ir socialinių būstų, reikia, kad būtų skatinama kurti įtraukius ir prieinamus rajonus, skirtus įvairias pajamas gaunantiems gyventojams. Įtraukti į integruotą miestų plėtros planą, jie gali padėti: i) paskatinti kompaktišką, į transportą orientuotą miestų plėtrą; ii) sumažinti spaudimą vietovėse, kuriose trūksta būstų; iii) atgaivinti mažesnius miestus; iv) sumažinti kapitalo investicijų į būstą ir susijusią infrastruktūrą poreikius; v) padidinti atsparumą klimato kaitai bei aplinkos atsparumą ir pagerinti sveikatą, taip pat vi) padėti sudaryti geresnes sąlygas naudotis paslaugomis ir galimybėmis. Šie planai gali kurti pridėtinę vertę, jei jie integruojami į esamas politikos strategijas ir sektorių iniciatyvas, be kita ko, atitinkamas Sąjungos lygmens politikos sritis, ir jas papildo. Tai gali būti, pavyzdžiui, nacionaliniai pastatų renovacijos planai, numatyti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2024/1275 ([2]), darnaus judumo mieste planai, susiję su Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/1679 ([3]), Tarybos rekomendacija dėl naujojo europinio bauhauzo, pasiūlymas dėl Tarybos rekomendacijos dėl kovos su atskirtimi dėl būsto, nacionaliniai prisitaikymo prie klimato kaitos planai arba Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2025/2360 ([4]) dėl dirvožemio stebėsenos ir atsparumo (Dirvožemio stebėsenos teisės aktas) ir joje nustatyti žemės užėmimo poveikio švelninimo principai;

([2]) 2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1275 dėl pastatų energinio naudingumo (OL L, 2024/1275, 2024 5 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj).

([3]) 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1679 dėl transeuropinio transporto tinklo plėtros Sąjungos gairių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1153 ir (ES) Nr. 913/2010 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1315/2013 (OL L, 2024/1679, 2024 6 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1679/oj).

([4]) 2025 m. lapkričio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2025/2360 dėl dirvožemio stebėsenos ir atsparumo (Dirvožemio stebėsenos teisės aktas) (OL L, 2025/2360, 2025 11 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2025/2360/oj).

(14) būsto problema yra kompleksinis klausimas, už kurį atsakomybe dalijamasi įvairiais valdžios lygmenimis ir įvairiuose geografiniuose regionuose. Tam tikras būsto pasiūlą reglamentuojančias taisykles gali nustatyti regioninės ir vietos valdžios institucijos, o būsto politiką, įskaitant strategines kovos su atskirtimi dėl būsto programas, dažnai prižiūri nacionalinė valdžios institucija. Todėl tam, kad politika būtų sėkminga, o būstas įperkamesnis, labai svarbu užtikrinti įvairių valdymo lygmenų institucijų ir visų suinteresuotųjų subjektų (įskaitant gyventojus) bendradarbiavimą. Ir priešingai, fragmentiškas būsto politikos valdymas gali trukdyti veiksmingai parengti, įgyvendinti ir stebėti būsto politiką ir projektus;

(15) aprūpinimo būstu spartinimo planus gali būti naudinga rengti, įgyvendinti ir stebėti remiantis duomenimis apie būsto nuosavybę, naudojimą ir kokybę (būstų skaičių, savininkų užimtus būstus, privataus ir socialinio būsto ilgalaikę nuomą, trumpalaikę nuomą, nepagrindinius būstus, laisvus pastatus, energijos vartojimą), būsto paklausos ir pasiūlos tendencijas (gyventojų skaičiaus dinamiką, suskirstytą visų pirma pagal nepalankioje padėtyje esančias grupes, statybos leidimus, pradėtas ir užbaigtas statybas), taip pat duomenimis apie būstui plėtoti tinkamus pastatus ar žemę. Europos Komisija rems tokias pastangas tobulindama su būstu susijusią Europos statistiką, kad įgyvendinant Europos įperkamo būsto planą būtų toliau stiprinamas įrodymais ir duomenimis grindžiamas politikos formavimas;

(16) būstas mažesnėmis nei rinkos kainomis, šioje rekomendacijoje suprantamas kaip apimantis tiek įperkamą, tiek socialinį būstą, kaip apibrėžta Komisijos sprendime (ES) 2025/2630 ([5]), yra labai svarbus siekiant ekonomiškai efektyviu būdu aprūpinti būstu nepalankioje padėtyje esančius namų ūkius arba socialiai mažiau palankioje padėtyje esančias grupes, įskaitant benamius, vietovėse, kuriose būstų trūksta, taip pat namų ūkius, kurie negali gauti būsto rinkos kainomis. Tačiau daugelyje valstybių narių įperkamo ir socialinio būsto dalis būstų ūkyje tebėra labai maža arba pastaraisiais metais mažėja, o jo laukti tenka vis ilgiau;

(17) Sprendime (ES) 2025/2630 nustatyta, kad įperkamas ir socialinis būstas, subsidijuojamas teikiant visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, turi būti prieinamas kaip įperkamas arba socialinis būstas pakankamai ilgą laikotarpį, t. y. bent 20 metų nuo paslaugos teikimo pradžios, kad būtų užkirstas kelias spekuliacijai. Tai neužkerta kelio valdžios institucijoms nustatyti ilgesnius laikotarpius, atsižvelgiant į viešosios politikos interesus, tokius kaip siekis išlaikyti būstų kainas mažesnes už rinkos kainas, pavyzdžiui, vietovėse, kuriose kainos didėja, arba trumpesnius laikotarpius tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis;

(18) įperkamo ir socialinio būsto pasiūlos didinimas paprastai daro teigiamą poveikį būsto rinkai. Konkrečiau, nustatyta, kad įperkamas ir socialinis būstas mažina privačios rinkos kainas ir nuomos mokesčius, taip pat padeda plėtoti mišrius būsto projektus, nes sudaro sąlygas ankstyvai komercializacijai. Kai kuriose valstybėse narėse įperkamo ir socialinio būsto teikėjai deda daugiausiai pastangų, kad modernizuotų, sutankintų ir išplėstų dabartinį pastatų ūkį, ir taip padeda sumažinti bendrą pastatų aplinkosauginį pėdsaką ir energijos nepriteklių;

(19) įperkamo ir socialinio būsto teikėjai valstybėse narėse veikia kaip įvairūs juridiniai asmenys: savivaldybių, valstybės valdomi arba privatūs juridiniai asmenys, įskaitant kooperatyvus, bendruomeninius žemės patikos fondus, pelno nesiekiančius arba riboto pelno siekiančius juridinius asmenis. Kai kurie iš šių teikėjų, visų pirma bendruomeniniai žemės patikos fondai, kooperatyvai ar pelno nesiekiantys būsto teikėjai, keliose valstybėse narėse teisiškai nepripažįstami, todėl jie negali gauti viešosios paramos, visų pirma finansavimo ir žemės;

(20) modeliai, grindžiami žemės ir pastatų nuosavybės atskyrimu, gali sumažinti išankstines būsto išlaidas, todėl projektai tampa lengviau įgyvendinami ir didėja įperkamumas. Perpardavimo apribojimai užtikrina, kad žemė ar būstas išliktų įperkami, nepaisant nuosavybės pasikeitimo. Viešiesiems subjektams, kurie išlaiko žemės ar pastatų nuosavybę, toks turtas yra pajamų, kurios per ilgą laikotarpį tampa kelis kartus didesnės už įsigijimo išlaidas, šaltinis, taip pat kitų investicijų užtikrinimo priemonė;

([5]) 2025 m. gruodžio 16 d. Komisijos sprendimas (ES) 2025/2630 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 106 straipsnio 2 dalies taikymo valstybės pagalbai, kompensacijos už viešąją paslaugą forma skiriamai tam tikroms įmonėms, kurioms pavesta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2012/21/ES, (OL L, 2025/2630, 2025 12 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2630/oj).

(21) modeliai, pagal kuriuos derinamas įperkamas ir socialinis būstas, atitinka platesnės tikslinės grupės poreikius, taip pat kai kuriems nuomininkams gali būti taikomi didesni nuomos mokesčiai, o nepalankioje padėtyje esantiems nuomininkams paliekami mažesni, todėl reikia mažesnės viešosios paramos. Tokia praktika taip pat skatina socialinę įvairovę tiek atskirame gyvenamajame komplekse, tiek rajonuose. Apyvartiniai fondai užtikrina, kad visa būsto projektų grąža būtų reinvestuojama į plėtrą, priežiūrą arba renovaciją. Šiuo tikslu būsto mažesnėmis nei rinkos kainomis formų diversifikavimas, visų pirma vietovėse, kuriose trūksta būstų, gali padėti patenkinti įvairius poreikius be papildomo spaudimo viešiesiems finansams;

(22) visoje Sąjungoje didelę viso būstų ūkio dalį sudaro būstai, kurie yra laisvi, naudojami kaip nepagrindinė gyvenamoji vieta arba tebėra nepakankamai užimti. Daug laisvų biurų, urbanistinių dykrų (anksčiau išvystytos, tačiau dabar nenaudojamos žemės) ir neužstatytų miesto sklypų. Darbui su geroje vietoje esančiais pastatais dažnai reikia specialių gebėjimų ir įgūdžių, todėl netikrumas dėl išlaidų didesnis, palyginti su plyno lauko žemės plėtra. Nepaisant šių iššūkių, matyti, kad įgyvendinant projektus yra finansinių, techninių ir teisinių galimybių dirbti su esamais pastatais ir gauti susijusios socialinės, ekonominės ir aplinkosauginės naudos;

(23) didinti tvaraus ir kokybiško būsto įperkamumą ir užtikrinti jo prieinamumą padeda dabartinio būstų ūkio renovacija, visų pirma energinė renovacija. Tai pasiekiama sprendžiant problemas, kylančias dėl didelių veiklos sąnaudų, taip pat didelės dalies būstų prasto energinio naudingumo, riboto patogumo vasarą ir žiemą ir didelio pažeidžiamumo, susijusio su klimato kaita;

(24) namų renovacijai, paskirties keitimui, pritaikymui, tankinimui, išplėtimui ar padalijimui kartais gali trukdyti arba tai sulėtinti skirstymo į zonas taisyklės, nenuoseklūs statybos kodeksai, tokiems projektams nepalankios fiskalinės taisyklės arba bendros nuosavybės įstatymai. Tačiau ta pati reguliavimo sistema, jei ji kruopščiai parengta, taip pat gali paskatinti imtis tokių projektų. Vienas iš pavyzdžių – aiškiomis apibrėžtimis ir nustatymo metodais grindžiamas laisvų pastatų apmokestinimas, padedantis vėl pradėti naudoti laisvus pastatus. Statybos kodeksai gali paskatinti naujus negyvenamuosius pastatus ir susijusią infrastruktūrą, kaip antai automobilių stovėjimo aikšteles, projektuoti taip, kad ateityje būtų lengviau pakeisti jų paskirtį ir juos paversti gyvenamaisiais būstais. Siekdamos spręsti nepakankamo užimtumo problemą, vietos valdžios institucijos ir įperkamo ir socialinio būsto teikėjai diegia savanoriškas schemas, pavyzdžiui, studentų keitimosi butais arba subnuomos schemas;

(25) nuomos rinkos, kuriose būstas nuomojamas tiek rinkos kaina, tiek mažesne nei rinkos kaina, kai kuriose valstybėse narėse nepakankamai išvystytos. Kartu tam tikros mokestinės priemonės, pavyzdžiui, mokesčių lengvata hipotekos palūkanoms, yra palankios savininkams, naudojantiems būstą savo reikmėms, ir gali lemti būsto kainų augimą ir stabdyti privačios nuomos rinkos plėtrą ir mažinti įperkamumą;

(26) dėl didėjančios gyvenamosios, komercinės ir tretinės paskirties žemės paklausos ir jos naudojimo apribojimų, pavyzdžiui, apgyvendinimo tankumo apribojimų, žemės ir būsto kainos visoje Sąjungoje didėja. Todėl žemės kontrolė yra labai svarbi vietos valdžios institucijoms, kad jos galėtų užtikrinti pakankamą statyboms tinkamos žemės (įskaitant urbanistines dykras) prieinamumą, nukreipti savo miestų plėtrą taip, kad ji atitiktų jų planavimo tikslus, pavyzdžiui, susijusius su socialiniu ir įperkamu būstu, ir užtikrinti nuosaikias žemės kainas. Valstybinė žemės nuosavybė gali padėti sumažinti riziką ir padėti sparčiau įgyvendinti projektus;

(27) žemės politikos priemonės suteikia galimybę valdžios institucijoms įsigyti, valdyti, pertvarkyti žemės sklypus ir pastatus ir suteikti galimybę jais naudotis tiek privačiojo, tiek viešojo būsto plėtotojams ir teikėjams. Tokios priemonės kaip infrastruktūros mokesčiai ir rinkliavos, plėtotojų pareigos ar mokesčiai už plėtros teises suteikia galimybę valdžios institucijoms finansuoti su būstu susijusią infrastruktūrą. Valdžios institucijos šiomis politikos priemonėmis gali naudotis tiesiogiai arba per specialias valstybines žemės agentūras, žemės bankus ar plėtros korporacijas, kurie turi konkrečios praktinės patirties ir finansinių pajėgumų, arba bendradarbiaudamos su dideliais valstybiniais žemės savininkais, pavyzdžiui, ligoninėmis ar universitetais;

(28) būsto pasiūlą ir kainas teigiamai veikia leidimų išdavimo laiko trumpinimas ir netikrumo mažinimas. Skaitmenizacija, vieno langelio principu veikiantys centrai, paspartintos procedūros, susitikimai prieš pateikiant paraišką ir privalomi leidimų išdavimo terminai tam tikrais atvejais iš tiesų sutrumpino leidimų išdavimo laiką nuo kelerių metų iki kelių mėnesių ar net savaičių. Plačiau naudojant pastatų informacinį modeliavimą, visų pirma leidimų išdavimo tikslu, galima sudaryti palankesnes sąlygas naudoti bendrą skaitmeninį statomo turto atvaizdą projektavimo, statybos ir eksploatavimo procesuose ir taip suteikti patikimą sprendimų priėmimo pagrindą;

(29) galiojančios Sąjungos viešųjų pirkimų taisyklės, visų pirma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES ([6]), suteikia lankstumo, kad pirkimus būtų galima vykdyti greitai, o sutartis skirti atsižvelgiant į kokybę, inovacijas ir tvarumą. Būstų viešuosius pirkimus gali paspartinti preliminariosios sutartys, ypač jei atnaujinamas tiekėjų varžymasis. Viešieji pirkėjai taip pat gali rinktis generalinio rangovo modelius arba pirkimo objekto skaidymą į dalis. Pastaruoju atveju sudaromos palankesnės sąlygos tiesiogiai dalyvauti mažosioms ir vidutinėms įmonėms. Generalinio rangovo modeliai palengvina surenkamųjų pastatų viešuosius pirkimus. Leidžiant rinktis skirtingus viešųjų pirkimų modelius skatinama taikyti novatoriškus statybos metodus, taip pat didinti išlaidų rezultatyvumą ir tvarumą. Be to, žemės ir pastatų perpardavimui viešųjų pirkimų taisyklės netaikomos. Pasinaudodamos šiomis lankstumo galimybėmis valdžios institucijos gali užtikrinti spartesnį aprūpinimą įperkamu būstu;

(30) šiuolaikiniai statybos metodai, be kita ko, skirti būstui renovuoti, jo paskirčiai keisti ir jam išplėsti, gali sumažinti išlaidas, statybos atliekas, išmetamą anglies dioksido kiekį, statybos laiką ir trikdžius, ypač jei metodai plačiu mastu diegiami visoje vidaus rinkoje. Tokie metodai, pavyzdžiui, statinio komponentų gamyba ne statybvietėje, modulinė ir surenkamoji statyba, taip pat dekarbonizuotų ir anglies dioksidą galinčių sulaikyti tvarių biožaliavinių medžiagų naudojimas, yra novatoriški ir paprastai tvaresni. Jie taip pat gali skatinti būsto statybai taikyti per visą pastatų gyvavimo ciklą išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo metodą ir gerinti kokybę, taip teikdami socialinę, ekonominę ir aplinkosauginę naudą;

(31) įperkamo ir socialinio būsto, taip pat studentų būsto paklausa gali paskatinti pakankamą ir nuspėjamą šiuolaikinių statybos metodų paklausą, siekiant padengti dideles pradines kapitalo sąnaudas ir atremti susijusią riziką, taip pat pasinaudoti masto ekonomijos teikiama nauda. Kai kurios valstybės narės reikalauja, kad jų būsto teikėjai, taikydami šiuos metodus, užtikrintų minimalią tokių būstų procentinę dalį;

(32) norint šiuolaikinius statybos metodus taikyti plačiai, reikia atnaujinti daugybę statybos kodeksų ir parengti suderintus Europos standartus. Į juos reikės įtraukti modulinės ir surenkamosios statybos metodus ir sumažinti statybos kodeksuose nustatytų techninių reikalavimų skirtumus vidaus rinkoje ir net kai kuriose valstybėse narėse. Šiuo klausimu didelės įtakos šiuolaikiniams statybos metodams turėjo Eurokodai, nes jais nustatytas standartizuotas požiūris į projektavimą, konstravimą ir bandymus;

(33) siekiant patenkinti būsto poreikius per ateinantį dešimtmetį, be dabartinio viešojo finansavimo ir privačiųjų investicijų, kasmet reikia papildomų 150 mlrd. EUR. Sąjunga jau remia šį tikslą, dabartinėje daugiametėje finansinėje programoje tam sutelkdama bent 47,7 mlrd. EUR su būstu susijusių investicijų per sanglaudos politikos fondus, programą „InvestEU“, programą LIFE, Bendrosios rinkos programą ir programą „Europos horizontas“, taip pat pagal priemonę „NextGenerationEU“. Per sanglaudos politikos laikotarpio vidurio peržiūrą numatytas lankstumas ir paskatos perprogramuoti sanglaudos politikos lėšas įperkamiems ir tvariems būstams iki šiol padėjo sukaupti papildomus 4,7 mlrd. EUR investicijų, o valstybės narės ir regionai paraginti iki programavimo laikotarpio pabaigos toliau perprogramuoti lėšas būstui ir įgyvendinti kitus ES strateginius prioritetus, atsižvelgdami į savo poreikius. Gerinti dabartinį būstų ūkį taip pat padės Socialinis klimato fondas;

(34) kitoje (2028–2034 m.) daugiametėje finansinėje programoje bus pasiūlyta naujų investicijų į būsto pasiūlą finansavimo galimybių;

(35) visoje Sąjungoje viešasis finansavimas įperkamo ir socialinio būsto teikėjams teikiamas įvairiomis priemonėmis, pavyzdžiui, dotacijomis, lengvatinėmis paskolomis, nuosavu kapitalu arba garantijomis, tačiau taip pat teikiamas nefinansinėmis priemonėmis, pavyzdžiui, suteikiant galimybę pigiau įsigyti žemės. Šios skirtingos priemonės gali būti veiksmingai derinamos siekiant padėti pritraukti privatųjį finansavimą. Kai kurios valstybės narės sėkmingai įgyvendina finansavimo schemas, pagal kurias telkiamos namų ūkių santaupos. Tai, be kita ko, reguliuojamųjų taupomųjų sąskaitų naudojimas siekiant teikti ilgalaikes paskolas įperkamo ir socialinio būsto teikėjams arba viešosios paramos teikimas mažmeninėms investicijoms į ne pelno arba riboto pelno būsto teikėjus pagal diversifikuotą investavimo strategiją;

([6]) 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

(36) kai kurie nacionaliniai ir regioniniai skatinamąjį finansavimą teikiantys bankai ir įstaigos remia vietos valdžios institucijas ir įperkamo bei socialinio būsto teikėjus teikdami itin ilgalaikes lengvatines paskolas žemei ir pastatams įsigyti. Taip įsigijimo išlaidas galima paskirstyti per ilgesnį laiką ir sustiprinti projektų finansinį gyvybingumą, o tai labai naudinga urbanistinių dykrų pertvarkymui;

(37) europinė investavimo į įperkamą ir tvarų būstą platforma remia valdžios institucijų ir privačių investuotojų bendradarbiavimą siekiant sutelkti išteklius ir padidinti investicijas į būsto pasiūlą visoje Sąjungoje. Ji suteikia tiesioginę prieigą prie informacijos apie finansavimą ir finansavimo galimybes, geriausią praktiką, atvejų tyrimus ir novatoriškus metodus visose valstybėse narėse. Ji padeda kurti keičiamo masto ir novatorišką finansavimą bei finansavimo modelius ir remti projektų telkimą per skaitmeninį portalą, ekspertų grupę ir savanoriškus nacionalinius finansavimo centrus;

(38) šioje rekomendacijoje siūlomomis priemonėmis siekiama vienodos naudos privatiesiems, kooperatiniams ir viešiesiems plėtotojams ir teikėjams, nesuteikiant jokios lengvatinės prieigos, kuri galėtų iškraipyti jų tarpusavio konkurenciją,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

1. DALYKAS

1. Visapusiškai laikantis subsidiarumo principo, šioje rekomendacijoje nustatomos duomenimis ir gerąja praktika visoje Sąjungoje grindžiamos gairės valstybių narių kompetentingoms institucijoms, kaip spręsti būsto įperkamumo problemas vietovėse, kuriose trūksta būstų arba kurioms toks trūkumas gresia, pasitelkiant vietos poreikiais grindžiamas priemones būsto pasiūlai didinti ir daugiausia dėmesio skiriant būstui mažesnėmis nei rinkos kainomis.

2. APRŪPINIMO BŪSTU SPARTINIMO PLANAI

2. Vietovėse, kuriose trūksta būstų, ir aplink jas kompetentingos institucijos raginamos parengti ir įgyvendinti aprūpinimo būstu spartinimo planą, pritaikytą prie vietos ir regioninių būsto sąlygų, arba integruoti atitinkamus šiame straipsnyje išvardytus aspektus į esamus planus, kad būtų padidinta būsto pasiūla, ypatingą dėmesį skiriant būstui mažesnėmis nei rinkos kainomis.

3. Aprūpinimo būstu spartinimo planas turėtų:

a) įgyvendinti 3–7 punktuose išdėstytas konkrečias rekomendacijas, naudingas tiek privačiojo, tiek viešojo būsto teikėjams;

b) būti grindžiamas atitinkamais duomenimis ir atsižvelgti į vietos būsto trūkumą ir teritorinius būsto, įskaitant būstą mažesnėmis nei rinkos kainomis ir būstą jaunimui, be kita ko, studentams ir praktiką atliekantiems asmenims, pasiūlos skirtumus;

c) apimti ne tik vietovę, kurioje trūksta būstų, bet ir, kai aktualu, važinėjimo į darbą zonas ir funkcines miestų vietoves, kad būtų įtraukti nepakankamai naudojami būstai, kurie gali tapti perspektyvesni ir patrauklesni, pasitelkiant tvarias ir prieinamas investicijas į transportą ir taip padedant sumažinti spaudimą vietovėje, kurioje trūksta būstų;

d) užtikrinti sinergiją ir koordinavimą su kitomis politikos kryptimis ir strategijomis, pavyzdžiui, sprendžiant atskirties dėl būsto, statybos ir miestų planavimo, finansavimo, tvaraus turizmo, transporto ir pagrindinių paslaugų, atsparumo klimato kaitai ir aplinkos atsparumo bei sveikatos klausimus, įskaitant prisitaikymo kriterijus ir klimato scenarijus, ir ypatingą dėmesį skiriant atsparumui karščiui ir būsimiems vėsinimo poreikiams, taip pat su vietos ir nacionalinio lygmens energinės renovacijos politika;

e) būti remiamas pakankamais finansiniais ir žmogiškaisiais ištekliais.

4. Rengdamos, tvirtindamos, įgyvendindamos ir stebėdamos aprūpinimo būstu spartinimo planą, kompetentingos institucijos turėtų glaudžiai bendradarbiauti su atitinkamais valdymo lygmenimis ir suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant viešojo ir privačiojo būsto teikėjus ir piliečius.

3. **STATYBOS IR RENOVACIJOS SPARTINIMAS IŠDUODANT LEIDIMUS, VYKDANT VIEŠUOSIUS PIRKIMUS IR TAIKANT ŠIUOLAIKINIUS STATYBOS METODUS**

5. Vietovėse, kuriose trūksta būstų, kompetentingos institucijos turėtų:

   a) teikti pirmenybę su įperkamu ir socialiniu būstu susijusiems patvirtinimo procesams;

   b) teikti pirmenybę renovacijos patvirtinimo procesams, visų pirma esamų pastatų energinio naudingumo didinimo, pritaikymo, išplėtimo, paskirties keitimo į gyvenamąją ir padalijimo, patvirtinimo procesams, be kita ko, leidžiant nukrypti nuo vietos skirstymo į zonas taisyklių, kai jie atitinka esminius pastatų ir rajonų standartus, kokybę ir tvarumą;

   c) siekti nustatyti ilgiausią sprendimų dėl leidimų išdavimo nagrinėjimo laiką, atsižvelgiant į vietos administracinius gebėjimus ir projektų sudėtingumą, užtikrinant, kad būtų laikomasi 60 dienų termino, kai aktualu, taip pat, kai tinkama, tam tikriems leidimų išdavimo etapams taikant supaprastintą rašytinę patvirtinimo procedūrą;

   d) puoselėti leidimus išduodančių institucijų ir būsto plėtotojų skaidrių konsultacijų ir bendradarbiavimo kultūrą, kad būtų sutrumpinti leidimų išdavimo terminai ir sumažintas netikrumas leidimų išdavimo procedūros metu;

   e) sukurti sąveikias skaitmenines leidimų išdavimo sistemas, laipsniškai įdiegiant pastatų informaciniu modeliavimu grindžiamus darbo srautus;

   f) siekti, kad leidimų išdavimo reikalavimai būtų nustatyti skaitmeniniu būdu struktūrizuotais, sąveikiais ir kompiuterio skaitomais formatais, pirmenybę teikiant toms sritims, kurios yra aiškiai apibrėžtos ir išmatuojamos;

   g) nustatyti, kad „OpenBIM“ yra teisiškai pripažįstamas pateikimo formatas, ir skatinti visose nacionalinėse jurisdikcijose kurti sąveikius bendrus duomenų reikalavimus ir bendras taisyklių bibliotekas kompiuterio skaitomu formatu;

   h) nustatyti arba taikyti greitesnes ir paprastesnes ginčų sprendimo procedūras, pavyzdžiui, taikant, kai teisiškai įmanoma, nuolatinius apribojimus ir sprendimų teisminės peržiūros terminus.

6. Perkančiosios organizacijos ir subjektai, atsakingi už būsto suteikimą, turėtų užtikrinti, kad jų statybos projektuose būtų naudojamasi Sąjungos viešųjų pirkimų sistemos lankstumo priemonėmis siekiant greitai suteikti kokybišką būstą:

   a) reikalauti arba leisti naudoti novatoriškus produktus ir statybos metodus, pvz., surenkamąją statybą ir statybą ne statybvietėje;

   b) naudoti viešųjų pirkimų metodus, pavyzdžiui, preliminariąsias sutartis ir bendrus viešuosius pirkimus;

   c) taikyti paspartintas procedūras;

   d) rengiant projektą naudotis architektūros konkursais ir rinkos konsultacijomis, kad perkančiosios organizacijos būtų informuotos apie rinkos pajėgumus ir apie tai, kaip juos panaudoti spartesniems viešiesiems pirkimams.

7. Kompetentingos institucijos turėtų:

   a) remti būsto teikėjų vykdomus būstų, pastatytų taikant šiuolaikinius statybos metodus, viešuosius pirkimus, be kita ko, kai aktualu, nustatydamos tikslus;

   b) remti darniųjų Europos standartų, skirtų tvariems ne statybvietėje naudojamiems statybos produktams ir modulinėms sistemoms, rengimą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/3110 ([7]) ir iš dalies pakeisti statybos kodeksus, siekiant užtikrinti didesnę techninių reikalavimų konvergenciją visoje vidaus rinkoje, kad būtų galima plačiau naudoti ir tarpvalstybiniu mastu teikti šiuolaikinius statybos metodus;

   c) skatinti keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais atsižvelgiant į nacionalines, regionines ir vietos aplinkybes, remti veiklos rezultatais grindžiamus metodus ir, kai tinkama, plačiau naudoti Eurokodus;

([7]) 2024 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/3110, kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 305/2011 (OL L, 2024/3110, 2024 12 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3110/oj).

d) remti vietos parodomųjų projektų kūrimą taikant šiuolaikinius statybos metodus, siekiant demonstruoti novatoriškas tvarias technologijas, didinti investuotojų ir valdžios institucijų pasitikėjimą ir sudaryti palankesnes sąlygas mokymui ir dalijimuisi žiniomis.

8. Kompetentingos institucijos turėtų:

a) skatinti kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą statybos sektoriuje, visų pirma renovacijos ir paskirties keitimo, šiuolaikinių statybos metodų, žemės įsigijimo ir surinkimo ir skaitmeninių įgūdžių srityse, be kita ko, įsitraukdamos į atitinkamas Sąjungos iniciatyvas šiose srityse;

b) užtikrinti pakankamus administracinius gebėjimus, visų pirma vietos ir regionų lygmeniu, be kita ko, skiriant išteklių miestų planavimo ir leidimų išdavimo funkcijoms, pavyzdžiui, saugos ir poveikio aplinkai vertinimams, remiant skaitmeninės kvalifikacijos kėlimą ir siūlant centralizuotus sprendimus mažesnėms valdžios institucijoms;

c) sudaryti palankesnes sąlygas tarpvalstybiniam renovacijos ir statybos paslaugų teikimui, be kita ko, taikant kvalifikacijų tarpusavio pripažinimą ir supaprastintus administracinius reikalavimus mažosioms ir vidutinėms statybos įmonėms, vykdančioms veiklą Sąjungoje tarpvalstybiniu mastu.

4. BŪSTO MAŽESNĖMIS NEI RINKOS KAINOMIS PASIŪLOS DIDINIMAS

9. Vietovėse, kuriose trūksta būstų, ir aplink jas kompetentingos institucijos turėtų imtis visų būtinų priemonių, kad būsto mažesnėmis nei rinkos kainomis kaip būstų ūkio dalies pasiūla būtų didesnė, visų pirma:

a) teisiškai pripažinti įvairius viešuosius ir privačiuosius įperkamo ir socialinio būsto teikėjus ir visapusiškai naudotis Sprendimu (ES) 2025/2630 jiems remti;

b) vietos lygmeniu nustatyti būsto mažesnėmis nei rinkos kainomis kaip būstų ūkio dalies tikslus, kad būtų patenkinti nustatyti poreikiai, užtikrinta socialinė įvairovė ir užkirstas kelias teritorinei segregacijai;

c) savo vietos skirstymo į zonas taisyklėse įgyvendinti vietos lygmeniu tinkamas priemones, pavyzdžiui, numatyti įtraukų skirstymą į zonas, specialius sklypus ar priemokas už tankį, kad būtų pasiekti būsto mažesnėmis nei rinkos kainomis tikslai;

d) kad būtų sprendžiamos įperkamumo vietovėje problemos, kai šis būstas buvo arba bus subsidijuojamas iš viešųjų išteklių, be kita ko, teikiant visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, tuo tikslu būstą skirti pakankamai ilgam laikotarpiui, atitinkančiam bent 20 metų trumpiausią terminą, kai to reikalaujama pagal Sprendimą (ES) 2025/2630;

e) vietovėse, kuriose trūksta būstų, kurti novatoriškus būsto mažesnėmis nei rinkos kainomis modelius, pavyzdžiui, ilgalaikės viešosios išperkamosios nuomos modelius, pagal kuriuos kompetentingos institucijos išlaikytų žemės nuosavybę, o įperkamo ir socialinio būsto teikėjai finansuotų, statytų ir valdytų būstą, arba išplėsti tikslines grupes, kad būtų galima derinti skirtingus nuomos lygius ir sumažinti viešojo finansavimo poreikį.

10. Kompetentingos institucijos, kai tinkama, turėtų taip parengti priemones, kurių būtų imamasi šios rekomendacijos 9 papunkčiui įgyvendinti, kad jos papildytų ir abipusiškai sustiprintų strategines kovos su atskirtimi dėl būsto programas, įgyvendinamas atsižvelgiant į būsimą Tarybos rekomendaciją dėl kovos su atskirtimi dėl būsto.

5. GERESNIS DABARTINIO PASTATŲ ŪKIO PANAUDOJIMAS IR PRITAIKYMAS

11. Vietovėse, kuriose trūksta būstų, ir aplink jas kompetentingos institucijos turėtų išanalizuoti ir prireikus peržiūrėti:

a) dabartinius statybos kodeksus, standartus ir žemės naudojimo bei skirstymo į zonas politiką, siekiant sudaryti sąlygas būstų renovacijai, energinio naudingumo didinimui, pritaikymui, paskirties keitimui, tankinimui, įskaitant išplėtimą, ir padalijimui, šiuos veiksmus palengvinti ir skatinti, kartu užtikrinant pastatų ir rajonų saugą, kokybę, prieinamumą ir tvarumą;

b) dabartines mokesčių sistemas ir nuomos įstatymus, siekiant geriau panaudoti dabartinį pastatų ūkį, pavyzdžiui, vietovėse, kuriose trūksta būstų, skatinant ilgalaikį laisvų pastatų naudojimą kaip gyvenamųjų būstų;

c) dabartinius bendros nuosavybės įstatymus, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas priimti sprendimus dėl renovacijos, paskirties keitimo, išplėtimo ar paskirties keitimo į gyvenamąją.

12. Tais atvejais, kai nuomos rinka yra nepakankamai išvystyta, kompetentingos institucijos turėtų skatinti privačios rinkos kainomis nuomojamo būsto ir nuomai skirto nekilnojamojo turto plėtrą, taikydamos tinkamas apsaugos priemones, pavyzdžiui:

a) mažindamos savininkų užimtiems ir nuomojamiems būstams taikomus iškraipančio poveikio mokesčius;

b) kurdamos viešosios išperkamosios nuomos modelius, pagal kuriuos kompetentingos institucijos išlaikytų žemės nuosavybę, o būsto valdytojai finansuotų, statytų ir valdytų būstą.

13. Siekdamos reaguoti į kintančius būsto poreikius, kompetentingos institucijos turėtų:

a) užtikrinti, kad nuomos ir mokesčių teisė palengvintų kambarių nuomą, visų pirma jaunimui, būtent studentams ir praktiką atliekantiems asmenims;

b) bendradarbiaudamos su teikėjais remti savanoriškas persikėlimo į tinkamo dydžio privatų ir įperkamą bei socialinį būstą sistemas.

6. INVESTICIJOS Į ŽEMĘ IR PASTATUS

14. Vietovėse, kuriose trūksta būstų, kompetentingos institucijos turėtų imtis būtinų priemonių ir skirti būtinus išteklius bei administracinius pajėgumus, kad būtų investuojama į žemę ir pastatus būsto reikmėms ir visų pirma į būstą mažesnėmis nei rinkos kainomis.

a) Tokios priemonės, kai tai tinkama vietos lygmeniu arba būtina konkrečiam projektui, galėtų sudaryti sąlygas:

1) įsigyti privačią arba kitoms viešosioms įstaigoms priklausančią žemę ir pastatus, tinkamus būstui plėtoti;

2) žemę ir pastatus pritaikyti ir pertvarkyti, be kita ko, taikant derybų procedūras;

3) atskirti žemės ir pastatų nuosavybę pagal 14 punkto c papunktį;

4) nustatyti perpardavimo apribojimus, be kita ko, taikant kapitalo prieaugio apribojimo sąlygas arba privalomą išpirkimą;

5) nustatyti teikėjų indėlį į kompetentingų institucijų išlaidas su būstu susijusiai infrastruktūrai.

b) Kompetentingos institucijos gali steigti valstybines žemės agentūras, žemės bankus ar plėtros korporacijas ir savanoriškai, derėdamosi su kitais valstybiniais žemės savininkais, vykdyti būtiną įsigijimą, aplinkos atkūrimą ar paskirties keitimą ir žemės atlaisvinimą.

c) Kai kompetentingos institucijos būsto plėtotojams arba teikėjams suteikia joms priklausančią žemę ir pastatus, jos turėtų išlaikyti nuosavybę taikydamos tokias priemones kaip ilgalaikė žemės ir pastatų nuoma arba žemės ir pastatų nuosavybės atskyrimas.

15. Pagal Sprendime (ES) 2025/2630 nustatytą sistemą kompetentingos institucijos žemės suteikimą nuomos arba perpardavimo būdu turėtų laikyti priemone įperkamo ir socialinio būsto teikėjams remti.

7. LĖŠŲ IR FINANSAVIMO TELKIMAS

16. Vietovėse, kuriose trūksta būstų, ir aplink jas kompetentingos institucijos turėtų telkti viešąsias ir privačiąsias investicijas į būsto pasiūlą, visų pirma į būsto mažesnėmis nei rinkos kainomis ir įperkamo būsto studentams ir praktiką atliekantiems asmenims pasiūlą, be kita ko:

a) europinėje investavimo į įperkamą ir tvarų būstą platformoje sukurti nacionalinius centrus arba su jais koordinuoti veiksmus, kad būtų remiamas vietoje nustatytų investicijų bazių, visų pirma investicijų į būstą mažesnėmis nei rinkos kainomis ir įperkamą būstą studentams ir praktiką atliekantiems asmenims bazių, kūrimas, lėšų jiems skyrimas ir finansavimas, be kita ko, teikdamos techninę pagalbą ir remdamos telkimą;

b) visapusiškai išnaudoti įvairias Sąjungos finansavimo priemones, turimas pagal dabartinę ir būsimą daugiametę finansinę programą ir Socialinį klimato fondą, be kita ko, pasitelkdamos mišrų viešojo ir privačiojo sektorių finansavimą, pavyzdžiui, galimybes, išdėstytas pavyzdinėje įperkamo būsto finansinėje priemonėje ([8]), ir rizikos mažinimo priemones, kad būtų pritraukta papildomo viešojo ir privačiojo kapitalo;

c) išnagrinėti galimybę įperkamo ir socialinio būsto teikėjams, taip pat valstybinėms žemės agentūroms, žemės bankams ir plėtros korporacijoms įsteigti apyvartinius fondus, kurie reikalautų visą pelną reinvestuoti į atitinkamos paslaugos teikimą;

d) pritraukti įperkamo ir socialinio būsto teikėjams skirtų privačiųjų investicijų ir jas didinti, be kita ko, pasitelkiant viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes, bendro investavimo struktūras, projektus, susijusius su mišriu socialiniu, įperkamu ir rinkos kaina įvertintu būstu;

e) plėtoti konkrečias finansavimo priemones, pavyzdžiui, nuosavo kapitalo ir itin ilgalaikių skolų priemones, skirtas urbanistinių dykrų paskirčiai keisti arba žemei ir pastatams įsigyti, siekiant išplėsti būstą mažesnėmis nei rinkos kainomis, be kita ko, pasitelkdamos nacionalinius ir regioninius skatinamojo finansavimo bankus ir įstaigas, Europos Tarybos plėtros banką, Europos rekonstrukcijos ir plėtros banką ir Europos investicijų banko grupę joms plėtoti;

f) kurti konkrečias finansavimo priemones, skirtas privačių veiklos vykdytojų, kooperatyvų, statybos bendrovių ir mažųjų bei vidutinių įmonių vykdomiems renovacijos, paskirties keitimo, pritaikymo ir padalijimo projektams; šį finansavimą teikti, be kita ko, pasitelkiant nacionalinius ir regioninius skatinamojo finansavimo bankus ir įstaigas, Europos Tarybos plėtros banką, Europos rekonstrukcijos ir plėtros banką ir Europos investicijų banko grupę.

Priimta Briuselyje 2026 m. rugsėjo 9 d.

Komisijos vardu
Dan JØRGENSEN
Komisijos narys

([8]) Europos Komisija, SWD(2025) 78.